

IZHAJA VSAKI DAN.

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 nov., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Posojani, Dornbergu, Solkanu itd.
GENE OGLASOV se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAS

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolnjenega naročnega, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilni račun št. 841-652.
Telefon št. 1157.

BRZOJAVNE VESTI.

Konferenca hrvatske „Narodne stranke.“

ZAGREB 30. Danes predpoludne se je v mali dvorani sabora nadaljevala konferenca „Narodne stranke“. Po daljšem govoru predsednika Tomasića se je sklenilo, da se člani konference zopet zberejo v Zagrebu dne 3. januarja, ker ni mogel odsek dosedaj še rešiti stavišnje mu naloge ter predložiti programni načrt še le dne 3. januarja. Zborovanja se je vdeležil tudi ban Rakodczay, ne da bi se bil priglasił za besedo.

Kulturni boj na Francoskem.

DUNAJ 30. Nadškofijsko palačo in poslopje bogoslovnega semenišča v Rennesu je vlada izročila tamošnjemu vseučilišču. Proti tej odredbi je nadškof v imenu cerkve in kršene pravice priobčil v diecezanskem listu odločen protest.

Potres.

DUNAJ 30. Potresni aparati c. kr. centralnega zavoda za meteorogijo in geodinamiko so zabeležili danes zjutraj močan potres v daljavi 10.000 km. Začel ob 6. uri 40 min. zjutraj, maksimum tresenja ob 7. uri 18 min., konec ob 9. uri predpoludne.

Sokrivec uloma in umora v Pragi ujet.

LVOV 30. Žiga Waszynski, sokrivec v Pragi aretiranega ulomila Adamskega, je bil danes popoldne tukaj v stanovanju kovača Uscienskiga ujet po silovitom uporu ob enem z Uscienskim. Po vesteh listov je Waszynski priznal umor, storjen na jetniškem čuvaju Kavckem na božični predvečer, ko je isti tekkel za zasačenimi ulomilci.

Nekdanji justični minister Monis se je povrnil k temu vprašanju in zahteval, naj se obelodani imena onih sodnikov, v ki likvidirali račune likvidaterjev. — Finančni minister Pailloux je izjavil, da hoče vlada v nadaljevanje od Waldeck-Rousseauja zapričete dela storiti vse, kar spada pod njeno odgovornost, toda mora svariti republikansko stranko pred političnimi spletkami, v katero jo skušajo zapletati.

Pogreb bivšega finančnega ministra Dunajevskega.

KRAKOV 30. Pogreb bivšega ministra Dunajevskega se bo vršil jutri zjutraj. Cesarja bo zastopal dvorni ceremonijer Kolonievski. Ministri Gesmann, Ebenhoch in Abrahamowicz bodo zastopali vlado.

Agrarno vprašanje na Romunskem.

BUDAPEŠT 30. Zbornica je po desetdnevni razpravi s 102 proti 2 glasoma vsprejela zakonski načrt o ureditvi odnosov med veleposestniki in kmeti.

Načrt za velikanski kanal.

RIM 30. Listi poročajo, da je inženir Caminada izdelal načrt za gradnjo velikega kanala, ki naj bi presekala Alpe ter zvezal Genovo z Bodenskim jezerom. Kanal bi bil dolg 591 kilometrov ter bi uporabil že obstoječe tekoče vode.

Francoski senat.

PARIZ 30. V ponočni seji senata je bil sprejet finančni zakon in potem ves proračun s 270 glasovi. Predsednik odseka Poincaré je naznanil pred glasovanjem, da bo treba v

dosego ravnotežja bilance emitirati kratkoročne obligacije v znesku 58 milijonov.

Na posvetovanja o finančnem zakonu je bil stavljen predlog, naj se zasebniki, ki imajo nalogo izvrševati likvidacijo cerkvenega premoženja, nadomesti z uradniki, in to z ozirom na dejstvo, da so se vdeležili nekdanji ministri teh operacij in pri tem zaslužili radi skandalozno visokih honorarjev pravcata premoženja. Ta predlog je bil radi nasprotna vlade odklonjen s 159 proti 69 glasovi.

Požar v gledališču.

PARIZ 30. V nekem gledališču v Valenci je med kinematografsko predstavo vsled klica: gor! nastala med občinstvom grozna panika. V gnječi je bila ena deklica usmrtena, dva otroka težko, več drugih otrok pa lahko ranjenih.

Eksplodizija.

HAMBURG 30. V tukajšnji tvornici solitarja se je v soboto zvečer razletel kotel. En delavec je bil takoj mrtev, dva pa težko ranjena. Vzrok eksplozije ni še pojasnjen.

Maroko.

LALLAMARNIA 30. Kolona Feleuneaux, močna okolu 2500 mož in previdena z gor-skim topništvom, je ob zori odšla iz sotorišča in sicer v smeri proti hribu Targurt.

Italijanski poslanik.

BEROLIN 30. Italijanski poslanik v Stokholmu, Ferrara Dentice je v soboto zvečer umrl. — Njegovo truplo prepeljejo v Napoli.

Naša socijalna demokracija na zgrešenih poteh.

I.

Neki pregovor pravi, da ni najboljša tista žena, o kateri se mnogo govori.

O naši socijalni demokraciji se te dni mnogo govori, mnogo piše, mnogo presoja in oboja. Ali ne velja zanjo gornji pregovor?!

Z uprizoritvijo zadnjih dveh štrajkov v Trstu — z onim težavom in onim v Lloydovem arsenalu — se je socijalna demokracija sama potisnila v ospredje javne diskusije in je s tem odprla vpogled ne le v kvaliteto svojih voditeljev, ampak tudi v svoj notranji sestav in ostroj.

Ne da bi nas vodila strast ali strankarsko nasprotstvo lahko rečeno, da nikakor ne bo na korist socijalni demokraciji.

Rečena dva štrajka pomenjata jedno najhujših zmot, kar so jih zagrešili voditelji tržaške socijalne demokracije, ker so se dali zavesti od pretirane osebne ambicije in od precenjevanja svoje moči, od neke megalomanije, ki jemlje bistri vid in se ne meni za fiktivne razmere, s katerimi mora računati, kdor hoče biti resen delavec v javnem življenju.

Ta dva štrajka sta pa le dva člena v verigi zmot, ki jih je že zagrešila naša socijalna demokracija. Izlasti to leto, ki se ravno kar nagiblje h koncu, smemo označiti kakor pravo razdobe zmot stvarnih in fiktivnih grehov. Da ne bomo govorili o manjih incidentih, ki so vsi pričali s kako malo resnosti, razsodnosti in zvestobe do načel, vrši vodstvo tržaške socijalne demokracije svojo nalogo, hočemo danes opozoriti na par vprašanj velike principijelne važnosti.

Ivan je ogledoval škafijo zamišljeno od vseh strani, med tem ko je tekkel njegov gospod v skrajni razburjenosti po sobi.

„Očka, to črno škafijo je prinesel gor, kako se mi zdi, neki izvošček, povedal pa ni, od koga da je. Pa, saj se bo videlo, naj gospod le odpró škafijo!“

„Ne dotekni se, nesrečnež!“ je kričal Nikolaj v skrajnem obupu. „Ali ne razumeš — ne, tega ti ne razumeš. A jaz ti povem — škafiji je bomba, ali slišiš tiktakanje? Ura peklenskega stroja je navita — stražejo mi po življenju — vsaki hip lahko zletiva oba v zrak!“

Teh zadnjih besed Ivan ni slišal več, kajti bil je že pred vratmi in drvil v divjem diru v svojo čumnato, z njim v smrtnem strahu Nikolaj Aleksandrovič.

„Poslušaj, Ivan,“ je govoril... ne: je kričal: „Stvar morda niti ni tako huda... da, gosovo, ura bo notri... toda jaz hočem imeti to reč iz hiše.“

Hlastno je izvlekel svojo listnico, vzel iz nje več stotakov in govoril trepetajočemu slugi:

„Tukaj Ivan, prijatelj moj, to naj bo tvoje, a spravi mi stvar proč... teci pred mesto k bajerju in vrzi jo noter... A brzo — slišiš Ivan, — brzo...“

Ivan si je ogledal bankovce, jih preštel in rekel:

„Očka, storiti hočem... a čutim, to bo

Zalostno vlogo, nevredno socijalne demokracije in nje principov, je igrala naša socijalna demokracija, ko je tržaški deželni zbor razpravljaj o načrtu volilne reforme za občino, oziroma provincijo tržaško. Ta načrt je bil produkt najkrajnejega nacionalističnega šovinizma, ki je šel za tem, da pod masko demokratiziranja volilnega reda in razširjenja volilne pravice slovensko tretjino prebivalstva občine, oziroma provincije iztisne popolnoma iz občinskega oziroma deželnega zastopa. A ne le to, Z rečenim načrtom, ki je imel baje volilno pravico demokratizirati in raztegniti na široke mase, se je hotelo — o krvava ironija! — volilni cenzus v cenzus z okolico tako povišati, da bi volilna pravica za nje prebivalstva postala malone povsem iluzorična in bi se ustanovil nov nezasišlan privilegij za mestne bogataše, ki imajo slučajno kako posestvo v okolici. A ne le v okolici, ampak tudi v mestu se je hotelo z volilnim cenzusom s pretriganim razvrščevanjem v volilne razrede, z navihano volilno geometrijo doseči, da bi bilo za nedogledne čase zagotovljeno nadaljno absolutno gospodstvo sedanjih vladajočih ultranacionalističnih in kapitalističnih strank!

Naravno je bilo torej, da se je slovensko prebivalstvo mesta in okolice najodločnejše oglasilo proti takemu monstrumu, proti taki karikaturi volilne reforme, proti taki profanaciji in prostituciji principa demokratiziranja in razširjenja volilne pravice. In v tem odporu se mu je postavil na stran — resnici na ljubo bodi naglašeno to — tudi „Rdeči prapor“, ki je zaklical, da raje, nego da bi tak načrt postal zakon, naj se voli za sedaj še po starem volilnem redu.

Kakor verni in vestni zastopniki tržaške okolice so se nje slovenski zastopniki v deželnem zboru postavili v bran z zobni in nohti. Posegli so po skrajnem parlamentarnem sredstvu, po obstrukciji, ki so jo — 6 njih proti 48 — izvajali tako spretno, tako odločno, da so dosegli svoj namen, da so preprečili pravilen vsprejem tega načrta in s tem onemogočili sankcijo. Oni pa se niso borili le za svoje slovenske volilce, niso gledali le na narodnostni princip, ampak borili so se tudi za princip demokratiziranja volilne pravice, kajti v zahteve, ki so jih stavili, so pritegnili tudi postulate socijalne demokracije.

A kaj se je zgodilo, kaj smo videli n doživeli?! Zgodilo se je, česar ne bi bil nikdo pričakoval, nekaj nezasišanega: glavno glasiło socijalne demokracije se je najodločnejše zavzelo za to, da predloženi načrt mora postati zakon, je dolžilo slovenske poslance, da igrajo komedijo in jim je naravnost grozilo z maščevanjem, ako bi hoteli preprečiti vsprejete tega načrta! In to vse v zvezi očitno protidemokratski in kamoristični tendenciji nameravane volilne reforme in v zvezi sodbí, ki jo je „Rdeči prapor“ napisal o njej!

To vedenje italijanske socijalne demokracije je karakteristično za to stranko, ker priča, ali da ta poslednja ne umeje niti principov in stremiljenj socijalne demokracije, ali pa da jih ne jemlje resno! Pa še v nekem drugem pogledu je rečeni nastop italijanske socijalne demokracije kaj poučen. Rekli smo že, da je „Rdeči prapor“ odločno nastopal proti volilni reformi kakor jo je nameravala italijanska večina deželnega zbora. Pa tudi

naša slovenska socijalna demokracija je nastopala jako odločno, je gromela na shodih in sklepala soglasno s slovensko narodno stranko resolucije proti nameravani volilni reformi kakor atentatu na demokratski princip.

In vendar! V zvezi vsemu temu se je italijanska socijalna demokracija hotela zadovoljiti s tem montrumom. To nam dokazuje dvojno: prvič, da ni bilo soglasja v naziranju med slovensko in italijansko socijalno demokracijo ob takem principijelno važnem vprašanju, in drugo, da se italijanska socijalna demokracija ni mato ni zmenila za stališče slovenskih sodrugov. Ti poslednji pa so se pokorili in niti poskusili niso, da bi posnemali češko socijalno demokracijo, ki se ne plaši tudi javnih nastopov proti nemški centrali na Dunaju, kadar navstaja potreba, da brani svojo pozicijo kakor češke socijalne demokracije. Je pač tako, da češki socijalni demokratje niso le češki z besedo, ampak tudi z dejanjem. Eklatanten dokaz za to so n. pr. ponovne ostre polemike med „Pravom Lydu“ in dunajsko „Arbeiter Zeitung“.

To vedenje naše socijalne demokracije ob vprašanju, ki tangira jedno kardinalnih točk socijalnodemokratskega programa je pomenjalo na vsak način nezvestobo do programatičnih naših lastne stranke in je bilo usodna, principijelna in taktična zmota, ki je mnogo škodovala ugledu socijalne demokracije v vsej slovenski javnosti, v kolikor ta poslednja kritično motri dela italijanske socijalne demokracije in nje slovenskega — po gorirečenem smemo reči to — priveska!

Novi italijanski vojni minister.

Iz Rima javljajo, da je kralj vsprejel demistijo vojne ministra Viganò ter imenoval vojnim ministrom senatorja Severina Casana, bivšega župana Turinskega. Novi minister je star 65 let in ni vojak, marveč inženir. Politični krogi so vsprejeli to imenovanje z zadovoljstvom. Vodstvo italijanskega vojnega ministerstva je bilo samo enkrat v volah novojaka in sicer od 12. junija 1901 do 3. marca 1862, ko je to ministerstvo začasno vodil tedanji ministerski predsednik Ricasoli.

„Corriere d'Italia“ pravi, da odstopi baje tudi minister vojne mornarice, Mirabello.

Rusija.

Kuropatkin in Witte ter kazenska razprava radi predaje Port Arturja.

Povodom izjave generala Kuropatkina na kazenski razpravi radi predaje Port Arturja, poslal je grof Witte predsedniku vojnega sodišča ponudbo, naj mu dovoli, da na izjavo generala Kuropatkina poda neka pojasnila. Sodišče je to odbilo. Na to je Witte svojo izjavo obelodanil v časnikih. Neki sotrudnik „Birž. Vjedomosti“ je o tej priliki intervjuiral generala Kuropatkina in grofa Witteja. Kuropatkin mu je rekel: „Jaz nočem sedaj javno odgovoriti Witteju. Svoj odgovor hočem vsestransko dokumentirati, a te dokumente si moram prej nabaviti iz vojnega arhiva. Samo to moram reči, da mu odgovorim, in da bo ta odgovor porazen. Kategorično izjavljam, da sem razgovore, ki jih Witte zdaj tají, imel v Daljnega.“

Grof Witte je izjavil med drugim sledeče: „Ostajem pri tem, kar sem objavil v svojem pismu. Kar se tiče mesta Daljnega,

da, dal je celo Ivanu še sto rubljev, „da mu bo onkraj lažje, začeti novo življenje.“

In šla sta. Po njunem odhodu je našel sicer Nikolaj Aleksandrovič, da mu manjka zopet različnih reči, a potolažil se je — saj se ni dalo predugačiti. Samo za eno stvar mu je bilo žal, ki mu je izginila že pred več časom in katero mu je bila podarila nekoč neka visoka oseba. Bila je to majhna umetnina — a vse njegovo izkanje je bilo zaman.

Pršla je jesen in iz bajerja, ki je bil mestna lastnina, so pobrali ribe, pri čemer so izpustili vso vodo. Pri tem so našli delavci škafijo, ki jo je bil vrget tistega usodepolnega dne Ivan v bajer; ponesli so jo takoj na mestno glavarstvo. Uradniki, kemiki in tehniki so bili pozvani, da odpro škafijo. Policijski šef je bil tudi navzoč.

S silno previdnostjo so odprli škafijo, odstranili ovoj za ovojem, in zdaj je ležala tu — strašna stvar. Policijski šef je pograbil naenkrat svojo čepico in stekel proč, ostali uradniki so udarili v bučen smeh. Poznali so stvar; bilo je od njih šefa pogrešano, tako bolešno iskano darilo tiste visoke osebe: ura — budilka, — res umetniški izdelek!

In da je dal vreči to stvar v bajer, je bil žrtvoval 600 rubljev! V osmih dneh je imelo mesto K. že drugega policijskega šefa. Nikolaj Aleksandrovič je bil šel „na svoje posestvo“, čeprav ga ni imel.

Ruski spisal P. R.

PODLISTEK

BOMBA.

III.

Bilo je lepega pomladanskega jutra in Nikolaj Aleksandrovič je sedel doma v svoji pisalni sobi pri zajutku. Bil je zadovoljen seboj in s svetom, kajti obhajal je svoj rojstni dan in pred njim na mizi so bila nakopičena darila, ki so mu jih poklonili prijatelji.

Zadaj je imel opraviti s prebiranjem številnih pisem, ki mu jih je bila prinesla današnja pošta. V sobi je vladala globoka tišina, nič se ni gnilo. A kakšno čudno tiktakanje je bilo to, ki je prihajalo tam od pisalne mize? Šel je bliže in poslušal. Prihajalo je iz nvelike, s špago povezane, zapечатene črne škafije. Vzel jo je v roko in ughlal: „Komu je neki palo v glavo, poslati mi uro? Saj jih imam menda zadosti... No, poglejmo!“

Začel je razvozlati špago. Naenkrat mu je strašna misel prešinila možgane; njegov obraz je postal smrtnobled, položil je tja škafijo in planil k durim.

„Ivan, Ivan!“ je vpil z glasom, zadušnim od straha. „Pridi sem in povej mi, kdo je prinesel to škafijo. A brž, domisli se, ali zas je vseh konec!“

izjavljam, da je začetnik tega mesta bil general Kuropatkin, in ne jaz. Priznavam, da sem jaz prvi izvedel, da je mesto nazvano Daljni.

Te izjave so zelo zanimive za ilustracijo odnošajev ruske uprave pred rusko-japonsko vojno.

Drobne politične vesti.

Dunajski list „Zeit“ postane baje v kratkem oficijelni organ nemškega bloka v državnem zboru. List bo izhajal pod nadzorstvom ministrov dr. Gessmanna in dr. Ebenhocha. (To poslednje se nam ne zdi prav verjetno. Ne moremo si misliti, da bi hotele nemške neklerikalne stranke stavljati glasilo združenih nemških strank le pod nadzorstvo dveh tako pronsiranih klerikalcev. Op. ured.)

Ureditelj častniških plač. — Z Dunaja poročajo: Uradno se razglša, da so vesti o ureditvi častniških plač v obliki, kakor so prišle v javnost, povsem neresničae.

Iz Portugalske. Lizbonski demokratski listi konstatujejo, da se spor med monarhisti in opozicijo pojstruje. Listi poročajo tudi, da pridejo nekateri progresisti in „regeneradores“ v komisije, ki jih bo imenovala vlada.

Srbska skupščina je z 82 proti 58 glasov vsprejela proračunski provizorij za januar 1908, ker debate o proračunu za 1908 leto ni možno dovršiti do konca tega leta.

Poroka bolgarskega kneza Ferdinanda s princesinjo Eleonoro Reuss se bo vršila 28. februarja 1908 v Ernstbrunu.

Stroga odredba proti modernizmu. Kardinal-nadškof milanski je prepovedal daljno izdajanje revije: „Il Rinnovamento“. Izdajatelj lista bodo izobčeni, ako se ne bodo pokorili tej odredbi.

Potovanje ruskega carja v Italijo. „Giornale d'Italia“ javlja, da se ruski car želi o Velikonoči sestati z italijanskim kraljem kje na morju ali v Napolju. Italija pa hoče, da pride car v Rim.

Dnevne vesti.

Imenovanje v politični službi. Okr. komisar na c. kr. namestništvu — Friderik baron Bourguignon de Baumberg je imenovan ministerialnim podtajnikom v ministerstvu za uk in bogočastje.

40-letnica „Slovenskega Naroda“. Danes 31. t. m. je poteklo 40. leto, odkar izhaja „Slov. Narod“. V članku, ki ga prinaša tem povodom, čitamo med drugim:

„Kar je v naših močeh in kar je v danih razmerah mogoče, hočemo vse storiti, da bo „Slovenski Narod“ tudi v prihodnje stalno napredoval in se izpopolnjeval, ne meneč se za tiste, ki iz političnega nasprotja in strahu pred vplivom našega lista vse naše delovanje v nič devljejo, in ne meneč se za ambiciozne prepotentnike, ki svojo nedelavnost prikrivajo s puhlim zabavljanjem. La vertu ne consiste pas à être mécontent des autres!“

„Veliki listi gledajo vedno na svoje pomanjkljivosti, mali listi pa vedno le na svoje prednosti“. S temi besedami je Etienne, ustanovitelj „Neue Freie Presse“ odpravil nekega malega žurnalista, ki ga je nadlegoval z dobrimi nasveti, kako naj svoj list izpopolni. To naj velja tudi vsem tistim, ki nas zalagajo z nasveti, sicer pa ničesar ne store in dostikrat niso zmožni spisati najskromnejše notice. Ničče ne pozna pomanjkljivosti „Slovenskega Naroda“ tako, kakor mi. Tudi vemo prav natančno, kako jih je odpraviti, samo da še ni za to ne ljudi ne sredstev. Vsak list se razvija počasi, popolen pa sploh ni nobeden. Sicer pa storimo v novem deceniju vse, kar bo le v naših močeh, da list izpopolnimo. Kdor primerja letošnji letnik „Slovenskega Naroda“ s kakim tečajem pred 15 ali pred 30 leti, bo videl, da je bil napredek v tej dobi naravnost velikanski.“

Mutatis mutandis velja to tudi za nas. Gori navedene besede „Slov. Naroda“ pripočamo našim kritikom v pazno čitanje in uvaževanje.

C. kr. avstrijske državne železnice. Dne 15. decembra 1907. sta se otvorili za osebni prtljažni promet med postajama Vetrin in Žihpolje v km 23.045 črte St. Vid n/G. Trst c/kr. drž. žel. ležeča postajica Kotmaraves in med postajama Svetnaves in Bistrica v Rožu v km 32.729 črte St. Vid — Trst c. kr. drž. žel. ležeča postajica St. Janž v Rožni dolini.

Nove jubilejne poštne znamke pridejo danes v promet.

Za častnike. Cesar je pristal na to, da častnikom povodom njegove šestdesetletnice uračuna za dve leti.

Plačevalcem dohodninskega in prihodninskega davka. C. k. finančno ravnanstvo razglša:

Po § 202 zakona od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 o neposrednih osebnih davkih, dolžan je vsak osebnemu davku podvrženi podatki vsako leto napoved o svojih davku podvrženih dohodkih v roku, ki ga določa finančna deželna oblast. Te dolžnosti so glasom § 204 omenjenega zakona praviloma oproščene le osebe, katerih davku zavezani dohodki ne presegajo 2000 kron, toda tudi

te le, dokler jih ne pozove davčna oblast ali predsednik priredbene komisije.

V svrhu odmere osebnega dohodninskega davka in osebnega davka od viših službenih prejemkov za leto 1908 pozivljajo se vse osebe, ki so v neposredne državne mestu Trstu, v pokneženi grofiji gorško-gradiščanski ter v mejni grofiji Istrski v smislu § 153 navedenega zakona podvržene osebnemu dohodninskemu davku, ter obvezane podati napovedi, da predložijo te napovedi do 31. januarja 1908 po obrazcu, uvedenem z naredbom c. kr. finančnega ministerstva od 30. novembra 1905 drž. zak. št. 187, ali pismeno ali jih dajo ustmeno na zapisnik na pristojni davčni oblasti I. instance, t. j. v Trstu na c. kr. davčni administraciji, na Goriškem in v Istri pa na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih (odnosno na davkarjih, ako ni tam okrajnega glavarstva).

Tiskovine za napovedi se dobivajo brezplačno na imenovanih davčnih oblastih I. instance, kakor tudi na dotičnih davkarjih oziroma županstvih.

Osebnemu dohodninskemu davku je podvržena vsaka fizična oseba, katere dohodki presegajo 1200 kron. Razločka ne dela, so li to dohodki zemljišč, poslopij, samostojnih podjetij in opravil, glavnih, službenih in meznih prejemkov ali kaknega drugega vira. Ti dohodki obstoje lahko v denarju ali pa v blagu.

Kedor dobiva 6400 ali več kron službenih prejemkov na leto, je zraven tega glasom § 233 glede teh prejemkov podvržen tudi osebnemu davku od viših službenih prejemkov.

Dohodkom davčnih obvezancev gospodarjev pristihi je v smislu § 157 dohodke pripadnikov družine, ako se ti stekajo v skupno gospodarstvo, toda s pridržkom odbitkov, označenih v § 173.

One dohodninskemu davku podvržene osebe, ki so oproščene napovedi, ker njihovi davku podvrženi dohodki ne presegajo 2000 kron, imajo v smislu § 204 v vsakem slučaju pravico predložiti napovedi.

Davčni obvezanci, ki hočejo svoje napovedi ustmeno podati na davčni oblasti, naj to store kolikor prej možno.

Dolžnost podati napoved in nasledki, ako kdo to opusti, so neodvisni od vročitve osebnega v § 204 omenjenega poziva.

V svrhu priredbe dohodnin. davka za leto 1908 treba napovedati v smislu § 156 stalne prejemke vsake vrste na pr. plače, obresti in stararine, zagotovljene v določenih zneskih, najemščine, dohodke od kuponov in slično; vse to s svoto, dejanski doseženo v letu 1907. Nasprotno se morajo nedoločeni in nestalni dohodki izkazati v povprečnem znesku zadnjih treh let 1905, 1906, in 1907.

Kedor ni imel dohodkov še eno leto oziroma tri leta, jih mora napovedati po povprečju dobi njih uživanja, odnosno se zneskom, ki ga upa dobiti v dobi jednega leta. Ista načela veljajo za računane stroškov, ki se smejo odbiti.

Določila, za obdačenje novih davčnih obvezancev in njih dolžnosti, predložiti napoved, nahajajo se v §§ 227 in 228.

Natančnejša določila, kako je postopati pri sestavi napovedi za osebno dohodarino, nahajajo se v I. delu v drž. zak. št. 108 ex 1897 razglšenega izvršitvenega predpisa k IV. poglavju zakona od 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 in v dodatkih. Ponatisek tega dobe lahko brezplačno davčni obvezanci v Trstu na c. kr. davčni administraciji, na Goriškem in v Istri pa na pristojnih c. kr. davčnih glavarstvih, odnosno na c. kr. davkarjih, ki niso na sedežu okrajnega glavarstva.

Ako kak davčni obvezanec ne poda dolžne napovedi v predpisanem roku, pripravi se odmera po novem pozivu na podlagi § 205 lahko uradoma; razven tega mu je pričakovati, da se uvede proti njemu preiskava zaradi davčne zatajbe.

Kazenska določila zaradi davčne zatajbe, davčnega prikrivanja in opuščenega napovedi obsegajo v §§ 229, 241, 243 in 244.

Napovedi za prihodninski davek je predložiti glasom § 138, na pristojni davčni oblasti v tistem času kakor napovedi za osebni dohodninski davek.

V svrhu odmere prihodninskega davka za leto 1908 se pozivljajo torej vse osebe, ki v Trstu, na Goriškem ali v Istri uživajo prejemke, v smislu § 124 podvržene prihodninskemu davku, da do 31. januarja 1908 predložijo napovedi o vseh teh prejemkih izvzemši one, pri katerih se prihodninski davek odtegne dolžnikom. Te napovedi je predložiti po novem obrazcu, uvedenem od c. kr. finančnega ministerstva z odlokom od 2. junija 1906 drž. zak. št. 118. Te napovedi se vlagajo oziroma tudi dajo ustmeno na zapisnik na isti davčni oblasti, katera je po pričujočem naznanilu pristojna za sprejemanje napovedi o osebnem dohodninskem davku.

Tiskovine za napovedi dobe se lahko brezplačno na istih oblastih in uradih, kakor tudi tiskovine za osebni dohodninski davek.

Prihodninski davek je po § 124 dolžan plačati, kedor iz imovinskih predmetov ali imovinskih pravic dobiva prejemke, katerih ni še naravnost zadel zemljiščni, hišni pridobninski davek ali osebni davek od viših službenih prejemkov.

Tu spadajo posebno v § 124 št. 1 do 7 navedene obresti, rente, tekoča plačila, oprave itd.

Ker se prihodninski davek nasprotno od osebnega dohodninskega davka ne odmerja po gospodarstvih, ampak za vsako osebo posebej, zato se opozarja še posebno na to, da mora vsak posamični upravičenec prejemkov odnosno njegov zakoniti zastopnik pod zakonitimi pogoji podati napovedi.

Osebe, katerih prihodninskemu davku podvrženi prejemki niti sami zase, niti skupno z njihovimi drugimi dohodki ne presegajo letnega zneska 1200 kron, so po § 125 št. 7 sploh prosti prihodninskega davka, torej tudi niso dolžne podati napovedi.

Podrobna zakonita določila o sestavi napovedi za prihodninski davek so natisnjena na zadnji strani obrazca za napoved v pouk davčnim obvezancem.

V svrhu priredbe prihodninskega davka za leto 1908 treba glasom § 128 napovedati stalne prejemke v znesku, leta 1907 dejanski doseženem, nedoločene in nestalne prejemke pa v premeru 1905, 1906 in 1907.

Kedor ni imel prejemkov še toliko časa, mora jih napovedati po povprečju dobi njih obstanke, oziroma se zneskom, ki ga upa doseči v enem letu.

Določila za obdačenje na novo v davčno dolžnost stopajočih oseb in njih dolžnosti, podati potrebno naznanilo, nahajajo se v § 145.

Kedor ne poda pravočasno napovedi, odnosno omenjenega naznanila, se izpostavi tudi pri prihodninskem davku pri osebnem dohodninskem davku pravnim posledicam, da so davčne oblasti glasom § 142 pooblaščenosti uvesti obdačenje uradoma, ter da se po §§ 243, št. 4 in 244, more kazenski postopati radi davčne zatajbe.

Tudi glede prihodninskega davka je dolžnost, podati napoved in so nasledki opuščenja iste neodvisni od tega, je-li bil davčni obvezanec za to osebno pozvan ali ne.

Sličica slovenske nezavednosti. — Pred menoj leži razglednica. Njen pošiljatelj kakor tudi prejemnik sta Slovenca. Seveda je uplivala na oba vojaška vzgoja in občevarje z drugorodci.

Naslov na razglednici je slovenski. Voščilo je tudi v slovenščini. Zraven pa je še doli sledeča opazka pisana v blaženi nemščini. Da je ta res originalna, naj dokaže doslovni prepis iste:

„Ich habe kein zeit hier imer sreiben aber son verdeich hier einmal ein brif schicken. — Herclihen grus fir dich.“

Kak namen naj ima taka spakedranka na razglednici? Seveda kaže z njo odposiljatelj, da je pravi nevednež. Hotel se je pobahati pred svetom s svojo nemščino, pa se je pri tem le blamiral. Seveda je to sad pomanjkljive narodne vzgoje, pa vojaške strogo germanske dresure.

Kako daleč je naše ljudstvo za drugimi narodi!! Kje je tu kaj narodnega ponosa? Koliko dela čaka še narodne branitelje?! Žalibog da tudi inteligentni krogi premalo spoštujejo svojo materinščino. Saj je znano, da si dopisujejo premnogi v tujem jeziku, da celo v govoru se poslužujejo laščine oziroma nemščine. Punktum.

Knjižnici Sentjakobske „Čitalnice“ podaril je blag. g. prof. J. Jesenko 4 letnike „Zvona“, 2 letnika „Slovana“, roman „Z ognjem in mečem“ in 22 raznih drugih knjig in povesti. Zahvaljuje se blagemu g. profesorju na tem rodoljubnem daru, obrača se „Čitalnica“ do vseh rodoljubov posebno pa do naše cenj. itelligence, proseč bodisi denarnih ali književnih prispevkov za knjižnico, ki se spremeni — če bo možno — že v najkrajšem času v javno.

Vsi torej na delo za izobrazbo naših mas. Vsak mali dar bo hvaležno vsprejet in objavljen v „Edinosti“.

Zahvala. Družba sv. Cirila in Metodija vrše s tem svojo prijetno dolžnost, da ob koncu leta 1907 vsemu slovenskemu časopisju, ki jo je v minoletem letu, bodisi s nabiranjem prispevkov v družbine namene, bodisi z objavljanjem družbinih notic podpiralo, izreka svojo topla zahvala.

Obenem pa si dovoljuje družba prositi slovensko časopisje, da jo blagovoli v njenem stremljenju v istem smislu, kakor doslej podpirati tudi v letu 1908. Vsem tem listom: „Veselo novo leto!“

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija.

Tržaška mala kronika.

Aretovan je bil predčerašnjim popoldne 39-letni zidar Jakob S., stanujoči na Vrđeli, in sicer zato, ker je v Bosketu skušal zlorabiti neko 13-letno deklico.

Čegava je plahta. Predsinočnjim ob 11. uri sta bila aretovana 22-letni Fran G., doma iz Vidma, in 29-letni Josip M., doma iz Benetk. Aretovana sta bila pa zato, ker sta Amadeju Modenese — lastniku neke barke (trabakelja) vsidrane v kanal — prodala za samih 9 kron neko povosčeno plahto, ki je vredna najmanj 50 kron. — Plahta, ki je bila zaplenjena, se nahaja na policiji na razpolago nje lastnika.

Niso ga potegnili iz morja pilotje. Pod naslovom „Padel je v morje“ smo pred par dnevi priobčili notico, o onem Josipu Baliču, doma iz Rodika, ki je bil padel v morje blizu pomola sv. Karola. V istej notici je bilo rečeno, da so Babiča potegnili iz morja pristanišni čuvaji (pilotje). Sedaj pa smo izvedeli, da so bili pilotje prihiteli k njemu še le potem, ko je bil že na kopnem. Iz morja ga je potegnili finančni stražnik

Anton Jericijo s pomočjo dveh mornarjev nekega parnika, ki je bil vsidran tam blizu. Anton Jericijo je bil sam zapazil, da je Babič padel v morje in mu je prvi priskočil v pomoč; ker pa sam ni mogel ničesar opraviti je pozval na pomoč, na kar sta bila prišla rečena mornarja.

Samomor. 18-letna Ivanka Penič, stanujoča v ulici Antonio Canova št. 11, je včeraj popoldne okoli 1. ure spila precejšnjo množino karbolne kisline. Pozvali so sicer k njej zdravnika se zdravniške postaje, a ko je prišel zdravnik, je bila nesrečnica že mrtva.

Tat? — 42-letni zidar Anton Z. je bil predsinočnjim aretovan v nekem hlevu v hiši št. 40 v ulici Giosue Carducci. Aretovan je bil pa na zahtevo 45-letnega Josipa Pirjevca iz Sežane, ki trdi, da mu je Anton Z. v noči prej ukradel novčarko, v kateri je imel 17 kron denarja, in pa uro vredno 10 kron.

Neznani tatovi. Zidar Carol Cibev, stanujoči v ulici della Fonderia 4, je prijavil na policiji, da so neznani tatovi ukradli Valeriju Maroslika in pa nekemu Mandussi — ki stanujeta pri njem, — prvemu celo obleko vredno 60, a drugemu suknjo, vredno 28 kron.

Dobra ideja. Jutri se odpre v ulici Belvedere št. 19. (tik vojašnice) nov kinematograf ki se bo zval: „Belvedere“.

Ta kinematograf bode nudil slavnemu občinstvu vse udobnosti s katerim se lahko ponaša modern kinematograf.

Ker je lastniku jako na tem ležeče, da se zabava tudi občinstvo tega jako obljubljenega oddelka, nudi bode vsak teden nov vsposred, ki bo ne samo zabaven, ampak tudi kar je jako važno, podoben, in sicer z dogodki, ki se porajajo dnevno po vsem svetu. Zatorej vsi v kinematograf „Belvedere“.

Pretep in streljanje z revolverjem. 25-letni težak Ivan Miani, stanujoči v ulici, di Tor Cuccheria, je bil šel včeraj v jutro ob 5. uri v kavarno „Alle Nazioni“ v ulici delle Beccherie in se tam sprickal z vodjem ista kavarne, 45-letnim Avguštinom Toffoli. Temu poslednjemu je priskočil na pomoč tudi brat Ambrož. Oba skupaj sta začela mlatiti Mianija, ki je bil pa že Avguština Toffoli vdaril po glavi z nekim železnim piškom. Videči, da mora dvema podleči in ker je bil že dobil eno prav gorko po glavi in je vsled tega tudi že krvavel, je Miani pobegnil. Avguština Toffoli je pa zdirjal za njim po ulici delie Beccherie in je štirikrat z revolverjem vstrelil za njim, ne da bi ga bil zadel. Na njegovo streljanje so pa prihiteli redarji in aretovali njega in Mianija ter odvedli oba na policijo. Na policiji so pa Toffolija pridržali v zaporu, a Mianija, ki je imel precej težko rano na glavi, so odvedli v mestno bolnišnico.

Smešnica. Gospodinja: Kako si vendar mogel iz košarice klobaso izgubiti? — Vajenec: Oprostite, mej potom sem prizdignil pokrov, in ko sem klobaso zagledal, je bila že — izgubljena.

Koledar in vreme. — Danes: Silvester pap. Zadnji dan leta. — Jutri: Novo leto 1908. Obrezovanje Gospodovo. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 10° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, veter.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma oblačno. Hladni vetrovi. — Temperatura malo spremenjena.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu ima jutri (na novega leta dan) kakor že opetovano javljeno, svoj veliki koncert v veliki dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu.

Opozarja se slavno občinstvo, da bo začetek točno ob 4. uri pop. Kakor je razvidno iz letakov, je vsposred jako obširen in zanimiv; izuzemši dve točki se bodo vse ostale izvajale se spremljevanjem vojaškega orkestra.

Odbor „Zarje“ ni štedil ne stroškov in ne truda da ta koncert vspe najboljše. Po izvršenem koncertnem delu vsposreda vprižore društveni diletantje veseloigro „Dobro jutro“ s petjem v 2 dejanjih.

Za postrežbo v gostilni je tudi preskrbljeno v vsakem oziru.

„Narodna čitalnica“ v Rojanu opozarja in vabi vse svoje člene in prijatelje smeja, da pridejo danes zvečer ob 8. uri na krasni „Silvestrov večer“ v konsumnem društvu v Rojanu.

Tamburaški odsek „Kola“ vabi vse gg. tamburaše in tamburašice, da se snidejo danes ob 9. uri zvečer na „Silvestrovem večeru“ „Tržaškega podpornega društva“, ul. Stadion št. 19. I. nadst.

Pevsko društvo „Slava“ v Sv. M. M. spodnji priredi danes v dvorani g. Josip Miklavc „Silvestrov večer“, s petjem, godbo, šaljivo loterijo in igro.

Akad. fer. dr. „Balkan“. V smislu sklepa z dne 28. t. m. se udeleži društvo korporativno „Silvestrova večera“, ki ga priredi „Sokol“ in „Dramatično društvo“ danes v veliki dvorani „Narodnega doma“. Pozivljajo se torej tovariši, da pridejo vsi. Odbor.

Nar. delav. organizacija

„Narodna delavska organizacija“ naznanja svojim členom, da zaradi premajhnih prostorov ne more prirediti „Silvestrova večera“. Pač pa se priporoča, da se člani N. D. O. polnoštevilno udeležijo „Silvestrova večera“ rojanske čitalnice v prostorih

„konsumnega društva“ v Rojanu. Z ozirom na to, da bo velik del programa posebno za N. D. O. zelo zanimiv in ker imajo naši člani znižano vstopnino (60 st.) se priporoča še enkrat obilna udeležitev tega krasnega večera. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

N. D. O. izpolnjuje žalostno dolžnost javlja svojim članom in slovenskim rojakom sploh, da je neusmiljena smrt vgrabila včeraj člana Ivana Pelzer, uslužbenca državne železnice. Preminul je po dvodnevni bolezni in zapustil vdovo s trojico malih otrok. Pogreb se bo vršil jutri na Novo leto ob 2. in pol uri popoldne iz hiše žalosti Salita Greta 4. Tovariši skajte v obilnem številu poslednjo čast zvestemu rojaku.

Darovi.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu daruje mesto čestitanja prijateljem in znancem k novemu letu, 5 K M. Mandić.

Denar hrani uprava „Edinosti“.

Za „Božičnico“ so nadalje darovali: g. Ema Čampa 20 K, A. Skočir župnik v Gradcu, G. Scuglievich, Vincaza Scemba, naroden zobozdravnik po 10 K. — Leopold Štrekelj 6 K. — A. dr. Slavikova, A. Hrast, Rožv Knežič, Vekoslava Rebek iz Sežane, Prelog I., V. Bežek c. k. ravnatelj Koper po 5 K. — Dragotina Zadnik, Justa Gasperčič, Julij Warty iz Bazovice po 4 K. Iz pušice francoskega tečaja po g. G. Jugovic 3 krone. (Pride še.)

Zasedanje porotnega sodišča. Zopet tatinska družba pred porotniki.

Včeraj se je vršila razprava proti 33-letnemu Gvidonu Perissa, doma iz Pule, 29-letnemu Henriku Calligaris, doma iz Trsta, 32-letnemu Josipu Getz, doma iz Sežane, 36-letnemu Rudolfu Ballarin, doma iz Pule, in 25-letnemu Josipu Schumann, doma iz Trsta. Perissa in Calligaris sta bila tožena, da sta v noči 19. avgusta t. l. skušala okraštiti blagajno v plavžih pod škednjem, ki sta jo bila že navrtala; Perissa, Getz, Ballarin Schumann, so bili toženi, da so nekaj dni pred 19. avgustom v plavžih vkradli kos brona, vreden 175 kron; zopet Perissa — v tem sam — je bil tožen da je na škodo trž. tehničnega zavoda (Stabilimento tecnico triestino) vkradel več komadov razne kovine in raznega orodja; Getz sam je bil pa tožen, da je meseca julija in avgusta t. l. nagovarjal nekega Angela Zanini, naj vkrade razne električne priprave.

Perissa in Calligaris sta bila uprav zasadena na vrtanju blagajne v plavžih. V blagajni je bilo isto noč 5900 kron denarja. Getz je bil čuvaj v plavžih. In ker se je bil Getz vdeležil tatvine rečenega kosa brona, pri kateri tatvini je bil tudi Perissa, mu je bil ta zaupal, da namerava s Calligarisem okraštiti blagajno in ga nagovarjal, naj se ion vdeleži to „operacije“. Getz je rekel Perissi, da pristane na to, a je ta tatinski namen takoj ovadil policiji in ravnatelju plavžev. In tako je policija, obveščena po Getzu, čakala na tatova in ju zasledila na delu. Pozneje pa, ko sta ta dva doznala, da ju je bil Getz izdal, je Perissa ovadil Getza radi tatvine rečenega kosa brona, vsled česar so prišli na dan vsi ostali greh.

Razpravi je predsedoval predsednik deželnega sodišča dvorni svetnik vitez pl. Defacis, a votanta sta bila sodna svetnika Lion in Parisini. Državno pravdnstvo je zastopal namestnik državnega pravdnika dr. Zumin, obramba je bila pa poverjena: za toženca Perissa odv. dr. Krammerju, za toženca Calligaris in Ballarin odv. dr. Pincherle, za toženca Getza odv. dr. Cronestu, a za toženca Schumanna odv. dr. Puecherju.

Toženca Perissa in Calligaris sta se priznala krivima, zvalila sta pa obenem vso krivdo na toženca Getza, češ, da ju je on nagovoril, da okradeta blagajno. Istotako je valil na Getza vso krivdo Ballarin glede tatvine brona. Perissa in Calligaris sta rekla celo, da je Getz strl šipo v oknu, da sta potem onadva skozi isto splezala v urad.

Getz je povedal, da je bil on obvestil policijo, Tajil je, da bi bil on strl šipo. Ko sta bila Perissa in Calligaris pri blagajni, je bil dal on skritim policijskim agentom dogovorjeno znamenje. Glede tatvine brona je priznal, da se je iste vdeležil, a na to sta ga bila nagovorila Perissa in Ballarin.

Schumann, ki je bil tožen le, da je se svojo barko pomagal prenesti ukradeni bron na varno, je to priznal, a izgovarjal se je, da ni vedel, da je bron ukraden.

No, da povemo na kratko: Calligaris in Perissa sta bila obsojena vsaki na 4 leta težke ječe, Ballarin na 6 mesecev, Getz na 10 mesecev in Schuman na 6 mesecev težke ječe.

Naše gledališče.

S „Snegulčico“, ki se uprizori na Novega leta dan, bomo imeli predstavo, kakor je doslej v našem gledališču še ni bilo. Čarobna pravljica s pompom kraljevskega dvora, s škraji v divjem gorovju, s čudežnimi prikaznimi, z bajnimi slikami — nekaj čisto novega za naše občinstvo! Pač je namenjena „Snegulčica“ v prvi vrsti za malo mladino, vendar mora ta krasna pravljica vsakemu odraslemu človeku, ki ima čuta za poezijo in lepoto, naslajati oko in srce. Za kolikor „može“ sijajno uprizoritev „Snegulčice“

je vodstvo gledališča vsestransko poskrbelo; dalo je napraviti novih kulis za kraljevsko palačo, za gorovje itd. nabavilo najkrasnejših kostumov zlasti za kraljevske dvor, za dvorjane in dvorjanke. Režija je igro skrbno pripravila in našudirala; mali škratje so izsolani kar najbolje in utegnejo presenetiti občinstvo ti palčki dolgobračati! Opozorjamo, da bo spremljala godba posamezne slike z melodrami. Režijo vodi gosp. režiser Verovšek. Od dramskega osobja nastopijo v glavnih vlogah: g. a. Vebela kakor kraljica, g. Lesić kakor kraljevič Zlatodolski, g. Vebela kakor lovec Radmir, v vlogi Snegulčice bo debutirala nova igralka.

Glede podrobnosti opozarjamo na plakate. Predstava začne ob 5. popoldne in konča najkasneje ob 7. uri. Nastavila se je predstava na popoldne v prvi vrsti, da bo starišem omogočeno pripeljati v gledališče tudi svoje male in jim napraviti vesel, nezaben dan.

Književnost in umetnost

Gostovanje „hrvatskega primorskega gledališča“ v „Nar. domu“ v Trstu. Slovanskemu občinstvu mesta Trsta, razposlan je ta-le oklic:

Blagorodni gospod!

Kakor Vam je znano, obišče naše mesto po novem letu (od 5.—11. januarja) „Hrvatsko primorsko gledališče“, ki je gostovalo povsod z velikim uspehom. Znani so veliki uspehi te družbe igralcev na Reki, v Voloskem, v Pulju, v Pazinu, po vsej Dalmaciji i. t. d. V Trst pride ob tej priliki tudi več najodličnejših članov „Hrv. dež. gledališča“ v Zagrebu, kakor sam intendant Fijan, prva tragedkinja G. Markiza Strozzi, g. a. Ljerka pl. Šram ter nadejati se je tudi umetnika gg. Boršt-nik in Dimitrijević. G. Boršt-nik bo ob tej priliki slavil tudi svoj 25. jubilej kakor slovenski in hrvatski gledališni igralec in se njemu na čast priredi slavnosten večer.

Skratka, ta sezona obeta izreden umetniški užitek. Naša dolžnost je, da goste sprejememo najpriskrnejše in da jim z mnogoštevilnim sodelovanjem pokažemo, da znamo ceniti ne samo rodoljubno stremljenje, ampak tudi umetniško vrednost teh na daleč poznanih jugoslovanskih umetnikov, ki so želi slavo kakor gostje na raznih jugoslovanskih odrih.

Radi tega obračamo se do Vas, blagorodni gospod, z nado, da bode med svojimi prijatelji in znanci kar najživahnejše agitirali, da bodo predstave mnogoštevilno obiskovane. Dovoljujemo si slednjič opozorjati na to, da imajo abonenti na vseh 7 predstavah 25 % popusta, a člani „Narodne delavske organizacije“ za neke predstave celo 50 % popusta.

Podpisani računamo trdno na Vaše sodelovanje, ter se nadajamo, da pripomorete v to, da to gostovanje naših umetnikov, ki bodo gotovo umetniški vžitek prve vrste, tem sijajnejše vspe.

Program gostovanja objavljen je po posebnih lepkih in pozivih. Vstopnice dobivajo se v „Slovanski knjižarni“ g. J. Gorenjca, ul. Valdirivo. Vse druge informacije dobivajo se pri posameznih podpisanih.

Silvestrov večer priredi „Tržaški Sokol“ danes ob 9. uri zvečer v gledališčni dvorani „Narodnega doma“, se sodelovanjem „Dramatičnega društva“ in „Čitalnice pri sv. Jakobu“. Vspored obsega nekaj krasnih pevskih točk, mimično sceno „Vojak in dojlka“ burko v enem dejanju „Čitalnica pri branjevki“, humoristični prizor „Gorenjski Pavliha“ itd. Po končanem razporedu sledi bo v društveni telovadnici ples pod vodstvom prof. Umeka, v veliki dvorani pa prosta zabava. Vstopnina za člane K 60, nečlane 1 K. Člani v kroju so prosti vstopnine.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi danes ob 8 uri zvečer v prostorih „Narodnega doma“ Silvestrov večer s petjem, tamburanjem, šaljivim srečolovom, ter prehod iz starega leta v novo. Vstopnina 40 stot.

Pevsko društvo „Zastava“ v Lonjerju priredi danes ob 9. uri zvečer v prostorih „Konsumnega društva“ Silvestrov večer. Na programu so: petje, dve igri, prehod novega leta in godba. Vse, ki se hočejo zabavati, uljudno vabi Odbor.

Angelo Lizza

slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir v Trst — ulica Paduina št. 9 (vokal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

Trgovina s pohištvo Peter Jeraj Trgovina s pohištvo

ulica Vincenzo Bellini 13 ter vogal ulica Sv. Katerine
Pohištvo od navadne do najfineje vrste
in po jako nizkih cenah.

Zahvala.

Podpisani se najsrčneje zahvaljuje vsem cenjenim gospodom gostom, kateri so ga v tako obilnem številu posetili minole nedelje.

Posebno se pa zahvaljuje slavni Šentjakobski „ČITALNICI“ ki nas je se svojim ubranim petjem zabavala.

TRST, 31. dec. 1907.

HENRIK KOSIČ
gostilničar.

Potrjim srecm naznanjamo, da je včeraj ob 3. uri popoldne v 73. letu svoje dobe po kratki in mučni bolezni umrl

Ivan Pelzer

delovoditelj na državnem kolodvoru.

Pogreb bo jutri v sredo, dne 1. januarja 1907. ob 2. in pol uri popoldne iz hiše žalosti Salita Greta št. 4 (hiša Tenis).

TRST, dne 31. decembra 1907.

Žaljuči ostali.

Virgilio Cisilino

TRST, ulica Barriera vecchia 4
Velika izbira
igrač, drobnarin, srajc, ovratnikov, zapestnic, ovratnic, parfimov itd.
po konkurenčnih cenah.

Dr. A. Barkanović

specijalist za notranje in živčne bolezni

ima

SOVOJ AMBULATORIJ

v Trstu v ulici Sanità št. 2

ORDINUJE: vsak dan od 10.1/2 do 12.1/2 ure zjutraj in 4.—5. popol.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

..... Pekarna in sladčičarna

VINKO SKERK, Trst ulica Acquedotto 15

Ima 3-krat na dan svež kruh. Veliko izbero biškotov in bombonov za čaj. — Moke iz najboljših mlinov. Bombone iz čokolade in napoljene z najfinjšimi likeri. Sprejema naročila za vsakovrstne torte in krokanke, ter dovaja vse na dom in franco. Dezertna vina v butilkah in raznovrstne likere. Veliko izbero predmetov za božično darilo po niski ceni.

Podružnična ulica Miramar št. 9

Svoji k svojim!

Giacomo Pellegrina ::

Zavod za nikelovanje

Trst, ul. Stadion 10 (dvorišče)

Pozlačenje in posrebrjenje cerkvenih predmetov, svečnikov, poprave umetniških predmetov in potrebsčin za dela iz žolte med-

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi

ulica della Zesa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračuni

NA ZAHTEVO.

Skladišče vin in likerjev

A. RENNER di LUIGI

Prodaja na debelo in drobno.

Trst, ulica Belvedere št. 40

SPECIJALITETA

Crema in Rozolija, Vermouth tip Torino

Neprekosljivi Amaro d' Istria.

Istrski in furlanski tropinovec, ogrski slivovec, **RUM JAMAICA.**

Direktna uvažanja. — Zastopništvo in zaloga

MARŠKE CHERRY LIQUOR

(Maraška Whisky Distillery

Established 1867)

Posebni popusti preprodajalcem.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 (vokal Torrente).

ul. Poste Nuove 8 „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh iz raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremodljivi plašči (pristani angliki). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih ovorn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po niskih cenah.

Naj se ne naroča na Dunaju!

Za noveletna darila po zmernih cenah

in v bogati izbiri i. s.

Nikejante ure od K 4 napr.

Srebrna ure „ 9 „

Zlate ure „ 26 „

Zlati prstani (14 kar.) „ 6 „

Zlati prstani z de-

mant „ 10 „

Budilke (garantir.) „ 390 „

Obrniti se je do nove prodajalne

G. KEHIAYAN

CORSO 23.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

priznana v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Sila Madonna della Salute“

od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „Sila Iyer“, Farmacia

Stabilizator stane K 1-40. Iz Trsta se ne odlašajte manjše od 4 stabilizator proti poln. povratu ali proti antipatični polnjenosti razen 1 K. iz Trsta, prodajalne in opre-

cih, ali pri uredništvu „Edinosti“ (Nar. dom) in „Balkana“ (ul. Cecilia 14).

V Trstu, dne 30. decembra 1907.

ODBOR:

Dr. Josip Abram, Srečko Bartelj, Ante Bogdanović, Dr. Milutin Cihlar, Dr. Ant. Dabinović, Dr. Gustav Gregorin, Filip Ivanišević, Dr. Drago Lukež, Dr. Josip Mandić, Vladimir Polić, Josip Prunk, Dr. Otokar Rybář, Dr. Eduard Slavik.

Vesti iz Goriške.

Volitve za goriški deželni zbor so razpisane. C. kr. namestništvo je razpisalo volitve za goriški deželni zbor in sicer bo po novem volilnem redu volila splošna kurija dne 2. marca 1908; kmečke občine 4. marca; mesta trgi in industrijalni kraji 6. marca; trgovska in obrtna zbornica 6. marca; veleposrestvo 7. marca 1908.

Komedija pod luncem. V zadnji seji c. kr. okraj. šol. sveta v Gorici dne 13. decembra t. l. je bila na dnevnem redu prošnja Lege Nacionalne za vmeščenje italijanske enorazrednice v njeno hišo, kjer ima ona svoj otroški vrtec. C. kr. okr. šol. svet je sklenil, da italijanska enorazrednica ima ostati v dosedanjih prostorih, ker ni umestno, da bi bila otroški vrtec in ljud. šola pod isto streho, ker pouk otroškega vrteca moti ljud. šolski pouk. Učitelj voditelj ital. enorazrednice, katero izdružuje goriški okraj, si je pa mislil: ti okrajni šolski svet sklepaj kar hočeš, jaz naradim pa svoj sklep! In res: dne 15. t. m. se je dvignil ves razred z vso opravo in se in corpore preselil v Legino hišo. Ali res, da ta šola ostane v Legini hiši? Do sedaj je še vedno tam notri in menda se tudi od naprej postavljenih nobeden nič ne zmeni za to, da bi se prišlo za ušesa tistega, ki je provzročil to komedijo.

Deželni odbor v Gorici je naznanil s svojim dopisom z dne 23. t. m. št. 10333., da dobe posestniki, ki so naročili seno in slamo, na goriški postaji prvo naročbo takoj po praznikih in sicer seno po 8 K 50 st. za kvintal, slamo pa po 5 K 50 st. Ne ve se, kje tiči vzrok, da se ni dobilo od kmet. ministerstva vsaj toliko podpore, da bi se plačilo vsaj vožnjo, kakor se je poprej zagotavljalo?

Vozna pošta med Štanjelom, Kostanjevico in Gorico. Ni dolgo od tega, ko je pisal „Primorski list“ o neki vozni pošti zvezi med Gorjanskem, Zagajcem, Vojščico in Kostanjevico. Gorjanci bi radi imeli svojo lastno pošto, zato lovijo podpise pri sosednjih Zagajcih, Vojščicah in Kostanjevici ter jim ebatanju, da oni ne bodo nič na slabšem, temveč na boljšem, ako se doseže v Gorjanskem lastna pošta. Ali ni tako. Prebivalci zadnjih treh vasi nismo zadovoljni samo s pošto nabiralnico, ampak hočemo imeti tudi mi svojo lastno pošto v vsaki teh vasi. Kakor želite, Vi gg. Gorjanci, da imate pošto dvakrat na dan in da se vam vsi paketi donesajo domov, tako si želimo tudi mi, kajti vedite, da Kostanjevici in sosedni vaščani nimamo toliko časa in denarja, ki bi ga potem morali žrtvovati iz gole nepremišljenosti za nedogledno let, če bi vam privolili v Vašo idejo. Če opazujemo in motrimo spodnjekraške in zgornjevipavske vasi, prihajamo do zaključka, da tudi mi prav lahko dosežemo svojo dvakratno pošto na dan in sicer tako-le:

V prvi vrsti nam bodi pred očmi, da združimo vožno pošto z železniškimi postajami da je potemtakem vozna pošta dostopna (uporabna) domačinom in tujim potovalcem, kar je le v korist tukajšnjim krajem. S katerimi železniškimi postajami pa naj združimo vožno pošto? Če vprašamo prebivalce iz Kobiljeglave, Tomaževice, Gorjanskega, Zagajca-Ivanjega, Grada, Vojščice, Opatjegasela, Gabri, Rupe, Vrtojbe in druge iz sosednjih vasi, kakšno pošto imajo, odgovore nam da imajo le pošto nabiralnico; zato naj se napravi vozna pošta zveza med Štanjelom in Gorico, potem bo tudi omenjenim vsem odpomagano v tem pogledu. Ni treba drugega nego pregledati na podoben zemljevid, da vidimo koliko vasi, vasic in šel bi oskrbovala poštena črta od Štanjela na Komen, Gorjansko, Kostanjevico in Mirno do Gorice.

Seveda bi se morale na načrtani poštni zvezi menjavati konjske sile kje na polovici poti. Sedanja vozna pošta na Nabrežino naj bi se odpravila, zato pa naj bi šla pošta po omenjeni poštni zvezi dvakrat na dan. Maršikateri poreče, da se vzdrževanje te poštne zveze ne bi izplačevalo; dobro, ako se izplačava obstanek vozne pošte, ki je blizu železnice (n. pr. taka vozna pošta obstoja še danes v Vipavski dolini), se bo potem še bolj izplačevala ta vozna pošta, ki je oddaljena od železnice. Drugi poreko zopet: zakaj se pogotovati sedaj za to novo vožno pošto zvezo ko se bo najbrže v kratkem gradila železnica med Štanjelom in Ronki, torej Furlanijo. Dobro, Bog daj, da bi se to čim prej vresničilo; ali žalibože ne bo se še nekoliko let!! Ko pa pride tisti srečni čas, da se železniško zveze Štanjel s Furlanijo, tedaj ta vozna pošta lahko odpade.

Če imajo na Koroškem in drugod vse prepreženo z železnicami, potem se lahko tudi na Primorskem zahteva vsaj dobre poštno zveze, katerih bi se človek lahko posluževal tudi glede osebnega prevažanja.

Umrla je v petek v Rihembergu 24 letna gospa Antonija Plesničar, soproga tamošnjega nadučitelja.

Prošnjo za podaljšanje vipavske železnice do Štanjela so odposlale na poziv vipavskega županstva vse interesirane občine postojnskega sodnega okraja na pristojna mesta.

Vesti iz Istre.

Dramatično društvo „Istra“ v Kopru priredi s sodelovanjem tamburašev društva „Zvezda“ danes ob 8. uri zvečer v dvorani g. Jos. Babuder-ja (Stari Merlo) Silvestrov večer s tamburanjem, igro in plesom.

Iz Dekani. Božičnica, ki jo je priredil otroški vrtec v Dekanih na dan Sv. Štefana je bila nepričakovano dobro obiskovana. Ako bi pa bilo vreme lepo, bi bila gotovo vspehla do še večjega obiska in bi bila velika dvorana pri konsumnem društvu premanjuna.

Koliko utisa so ti nežni otroci napravili s svojim nastopom, videlo se je iz tega, kako je ljudstvo dajalo izraza svojemu navdušenju.

Na željo izraženo od mnogih strani, da nam vodstvo otroškega vrteca priredi v kratkem času zopet tako razveseljevanje kakor smo je imeli na dan Sv. Štefana, je sklenilo vodstvo, da se Božičnica ponovi na novega leta dan ob 4. uri popoldne. Pridite, da boste videli, kako bodo otroci deklamirali, peli in igrali. Vstop brezplačen, pač pa se bodo vsprejemali milodari za nabavo potrebnih reči otroškemu vrtcu.

Prirediteljem pa kličemo: le naprej, naprej!

Za milo nam slovensko stvar, Slovenski domovini v dar!
Naučni minister dr. Marchet je te dni obiskal brionske otoke pri Puli.

Vesti iz Kranjske.

Iz Postojne. Kakor znano so na kolo-dvorski restavraciji in deloma pa kolodvoru samonemški napisi. Postojnska občina je pravkar pisмено zahtevala, da južna železnica te napise čim prej odstrani, ker ne odgovarjajo jezikovnim razmeram v trgu in v deželi, ter da iste nadomesti s slovensko-nemškimi.

Na tem mestu pripominjamo, da imajo samo napadi potom časopisov le slab ali pa nikakoršen vspeh; zahtevati se mora isto tudi potom občine (seveda slovenski).

Radoveni smo pa zelo, kdaj vendar enkrat izgine tudi sredi postojnskega trga oni škandalozni in izizvalni samonemški napis: „Hotel ung. Krone?“ Ali je čakal mar na stoletnico...? — Upamo, da lastnik hiše, g. Dekleva, vseeno ugodni opravičeni želji tržanov in napravi celo samoslovenski napis. Vederemo!

Občinski odbor na Jesenicah je deželna vlada Kranjska sporazumno z deželnim odborom razpustila. Za komisarja je imenovan g. I. Klinar, svetovalec sta gg. dr. Kogej in Pongratz.

Umrl je v Ljubljani mesarski mojster in posestnik Ivan Černe, star 62 let.

Vesti iz Štajerske.

Deželnozborska dopolnilna volitev na Spodnjem Štajerskem. Na shodu „Kmečke zveze“ je bil proglašen za deželnozborskega kandidata Alojzij Terglav.

12 finih porcelanastih krožnikov, 12 malih kristalnih krožnikov za compôte, 12 kozarcev 6 japonskih podkozarcev, 6 nožev z belo kovino, 6 vilic z belo kovino, 6 žlic z bele kovine, 6 žlic z bele kovine, 1 posodico za milo, 1 držaj za žigice, 1 svečnik, 1 posodo za kavo, 1 posodo za čaj in 1 pepelnik, 72 komadov tedaj pošilja proti predplačilu K 10 (potom poštne nakaznice)

Bazar 33 in 49, Trst, ul. S. Nicolò 29

Tvrdba z lesom

EMILIO SEGRÈ

v Trstu

je odprla sledeče podružnice: Riva Pescatori št. 8 (vogal ulice Annunziata) in Ulica Scorzeria št. 14 (vogal ulice Parini) kjer se dobi bogata izbira

koroškega lesa po konkurenčnih cenah.

BONIVENTO & Comp.

Artistično - kromolitografčni zavod I. reda

TRST, ulica Tiziano Vecellio št. 4. — Tel. 19-97

Sprejema vsakovrstna trgovinska dela, reklamne lepake, naslove, napisne listke itd. in jamči za perfektno in lepo izvršitev.

Poseduje stroj povsem nov in najnovejšega zistema.

Pohištvo

solidno in elegantno po zmernih cenah
Rafaele Italia

TRST — Via Maicanton 7

Vesti iz Koroške.

List „Freie Stimmen“ glasilo nemško-nacionalnega državnega poslanca Doberniga preide z novim letom v last nemškega „Koroškega tiskovnega društva“. Dobernig je vodil list 22 let. List bo tudi v bodoče zasledoval dosedanja smer.

Razne vesti.

Perosi v Petrogradu. Iz Rima poročajo, da je kapelnik sikstinske kapele maestro Perosi v soboto odpotoval v Petrograd, kjer bo vodil izvajanja nekaterih svojih skladb.

Madjarske prestolnice morala. — Budimpešta lahko služi kakor izglede nemoralnega mesta. Matice rojenih pričajo o silni nemoralnosti. Nezakonskih otrok je ogromno število: 26 odstotkov živorojenih in 23% mrtvorjenih. V skupinah prihajajo dekleta z dežele in se prodajajo. Mater nezakonskih otrok je bilo leta 1906 med služabnicami 2896. Splošno znano je, da je v Budimpešti okoli 25.000 prostitutk.

Nov hrvatski dnevnik v Dalmaciji. Meseca januarja prične v Spljetu izhajati nov hrvatski dnevnik kakor glasilo „Hrvatske stranke“. Novi list se bo zval „Velebit“. Glavni urednik bo dr. Trumbić. Bivša francoska cesarica Evgenija se 8. januarja 1908. vkrcja v Marsilijo in se odpelje v Indijo.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastičastane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

G. Silvester blagovolite sprejeti čestitko k Vašemu godu. 1. W. 1727

Lep prostoren magacin s pisarno. se po nizki ceni v sredini mesta takoj lahko odda. Naslov pove „Inseratni odd. Edinosti“. 1702

Odgojiteljica slovensčine in nemščine polnoma zmožna, s tako nabore, da more pomagati dvema otrokoma pri poučevanju ljudskošolskih predmetov, išče se k slovenski družini v prijetnem nemškem mestecu na Štirskem. Obširne ponudbe s prepisi spricel, ki se ne vračajo ter z natančnimi zahtevami g. le plače pod „Nastop čim prej“ na Inseratni odd. Edinosti. 1675

Naravni med iz umnega čebelnjaka A. Stemberger v Dragi, prodaja „Mlekarna Hrušica“, ulica Geppa 19, tik „Narodnega doma“, v Trstu. 1526

Dunajska česalka - A. Bergant

Trst, ul. Squero Nuovo 13, IV. n. Česalka za valovite lasi. Negovalka za roke. Se priporoča cenjenim gospod.

Arturo Petrucci pok. Ant.

kovač-mehanik za stroje in motorje
Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)
TRST, ulica Pondares št. 10. TELEFON št. 971

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“.

Podpisani sem v ulici Laz zaretito vsochno števil 19 na voglu ulice San G. (gloj) otvoril

ZALOGO VINA

na domačo rabo, pridelki iz svojih vinogradov v Bolu (otok Brač) in ga prodajam v sodih in steklenicah. Ze sam kraj Vam zagotavljam, da je kakovost najboljša. Da samorec cenjenim odjemalcem jamčim za pristna vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodih sli naravnost iz svojih kleti v Bolu in da ga tako raspoli am tudi na stanovanja.

Za krčmarje in gostilničarje primerne cene. Vadi, da me počastite s Vašo naročbo beledim se naj-lasneje

IVAN CVITANIČ.

Vittorio Valdevit

Delavnica pohištva v modernem kroju

za sobe in kuhinje. elnje priprave za prodajalnice od znanj in snottaj in dela za stavbe
TRST — ulica Valle št. 8.

Giuseppe Ciaravino

Trst, ulica del Toro št. 10

Velika zaloga vina

iz posestev gospoda G. PICCOLI v Momjanu.

Pravo pristno vino brez ponarejanj.

Uzorci brezplačno na dom.

Poskusi brezplačni.

Edvard Bercsák

Trst ulica Giorgio Vassari št. 14

(prej Androna dell' Olmo)

Nova velika tovarna slanin

in klobas po jako zmernih cenah

Prodaja na debelo in drobno sledeče specialitete

Presswurst po kraje. 68 kg.
Jetrne klobase 10 kos
Crodgeghini 72 kg
Kranjske klobase 72 kg
Kuhani salami (brunšveski) 76 kg

Pošiljajte po vsej deželi po pošt. povzetju.

SLIKAR - DEKORATER

Giuseppe de Franceschi

Trst, ul. Ugo Foscolo št. 9

izvršuje vsakojako slikanje sob v različnem modernem skladu

Tapeciranje s papirjem.

DELO DOVRŠENO. CENE ZMERNE.

Prodajalnica jestvin

Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, milo, olje, sveže in suho sadje, kostanj, otrobi, sočivje itd. Poštne pošiljave na deželo od 5 kg naprej. abolka in kostanj na drobno in debelo v vsaki množini. Vsaki dan sveže blago.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 18

nasproti cerkve sv. Antona novega

Prodaja ob priliki novoletnih praznikov ure, vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

A. Millovatz

mehanična delavnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela kakor tudi niklovanja.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, H.R. kupači, Cene zmerna.

HOTEL BALKAN